

T.C. YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ E. 2007/894 K. 2007/1729 T. 21.5.2007

• **GARAJDAN ÇALINAN ARAÇ (Şirket Çalışanının Araç Anahtarını Araç Üzerinde Bırakmak Suretiyle Aracın Çalınmasında Gereken Tedbiri Almadığı – Davacı Sigorta Şirketinin Sorumlulara Rücu Edebileceği)**

• **KASKO SİGORTASINA DAYALI RÜCUAN TAZMİNAT (Şirket Çalışanının Araç Anahtarını Araç Üzerinde Bırakmak Suretiyle Aracın Çalınmasında Gereken Tedbiri Almadığı – Davacı Sigorta Şirketinin Sorumlulara Rücu Edebileceği)**

• **YARGILAMA GİDERLERİNDEN SİGORTA ŞİRKETİNİN SORUMLULUĞU (Poliçe Limiti İle Sınırlı Olarak Sorumlu Olan Davalı Sigorta Şirketinin Yargılama Giderlerinden Poliçe Limitinin Tazminata Oranı Dahilinde Sorumlu Tutulması Gerektiği)**

2918/m. 104

6762/m. 1301

818/m. 55

ÖZET : Davacı tarafın, kasko sigortalı aracının davalı şirketin işlettiği garajdan çalındığı iddiasına dayalı tazminat istemine ilişkin davada; şirket çalışanının araç anahtarını araç üzerinde bırakmak suretiyle aracın çalınmasında gereken tedbiri almamış bulunmasına ve olayın gerçekleşme biçimine göre, davacı sigorta şirketinin sorumlulara rücu etmesine engel bir durum bulunmamaktadır.

Poliçe limiti ile sınırlı olarak sorumlu olan davalı sigorta şirketinin, yargılama giderlerinden poliçe limitinin tazminata oram dahilinde sorumlu tutulması gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki rücu tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne dair verilen hükmün süresi içinde taraf vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili, müvekkili şirkete kasko sigortalı 34 ... 5025 plakalı aracın, davalının işlettiği garajdan çalındığını belirterek, 175.000.00 YTL tazminatın 27.05.2005 ödeme tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalılardan müstereken ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

Davalı A.T. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili, müvekkilinin işleticisi olduğu garajda her türlü güvenlik önlemlerinin alındığını, kusurları olmadığını, işyerinin davalı İ. Sigorta A.Ş.'ye hırsızlık eylemlerine karşı sigortalı olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur.

Davalı İ. Sigorta A.Ş. vekili, davanın yetkili Kadıköy Asliye Ticaret Mahkemesinde görülmesi gerektiğini, tazminatın poliçe kapsamı dışında kaldığını, faiz başlangıcının yasal olmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece iddia, savunma, toplanan deliller, benimsenen bilirkişi raporu gereğince davanın kısmen kabulü ile 165.795.00 YTL tazminatın 27.05.2005 ödeme tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalılardan müteselsilen tahsiline, davalı İ. Sigorta A.Ş.'nin 1.000.00 YTL poliçe teminatıyla sınırlı olarak sorumluluğuna, fazlaya ilişkin talebin reddine karar verilmiş, hüküm taraf vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

1- Mahkemece toplanıp değerlendirilen delillere, özellikle oluşa ve dosya içeriğine uygun olarak düzenlenen uzman bilirkişi raporunda belirtilen tazminata ilişkin hesaplamanın usul ve yasaya uygun bulunmasına, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 104-107. ve Borçlar Kanunu'nun 55. maddesi uyarınca aracı onarım ve bakım için teslim alan kurum veya kişinin motorlu aracı teslim edene

amacına uygun biçimde aynen iade etmekle yükümlü bulunmasına, keza Borçlar Kanunu'nun 55. maddesinde düzenlendiği biçimde adam çalıştıran kimsenin çalıştırdığı kişilerin hizmetlerini ifa ettikleri sırada sebep oldukları zararlardan sorumlu sayılmasına, somut olayda şirket çalışanının araç anahtarını araç üzerinde bırakmak suretiyle aracın çalınmasında gereken tedbiri almamış bulunmasına, olayın gerçekleşme biçimine göre sigorta şirketinin sorumlulara rücu etmesine engel halin bulunmamasına, davalı A.T. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şirketi'nin tüm, davacı ve davalı İ. Sigorta A.Ş.'nin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2- Davalı İ. Sigorta A.Ş. 1.000.00 YTL poliçe limitiyle sorumlu tutulduğundan, vekalet ücreti ve yargılama giderlerinden poliçe limitinin tazminata oranı dahilinde sorumlu tutulması gerekirken, diğer davalılarla birlikte tamamından sorumlu tutulması, hükmedilen tazminat üzerinden davacı yararına vekalet ücretinin eksik hesaplanması doğru değil, bozma nedeni ise de, bu yanlışların giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirmediğinden hüküm fıkrasının 2 numaralı bendinin sonuna, "davalı İ. Sigorta A.Ş.'nin poliçe limitinin tazminata oranı dahilinde sorumlu tutulmasına" tümcesinin eklenmesine, 5 numaralı bendindeki "1.900.00 YTL" rakamı yerine "11.627.70 YTL" rakamının yazılmasına ve "verilmesi" kelimesinden sonra "davalı İ. Sigorta A.Ş.'nin poliçe limitinin tazminata oranı dahilinde sorumlu tutulmasına" tümcesinin eklenmesine ve hükmün HUMK'nın 438/7. maddesi gereğince düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda (1) nolu bentte açıklanan nedenlerle davalı A.T. İnş. San. Ltd. Şti.'nin tüm, davacı ve davalı İ. Sigorta Şirketi'nin sair temyiz itirazlarının reddine, (2) nolu bentte açıklanan nedenlerle hükmün DÜZELTİLEREK ONANMASINA, 6.712.93 YTL kalan onama harcın temyiz eden davalı A.T. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'den alınmasına, 0.90 YTL kalan onama harcın davacıdan alınmasına; 2.186.00 YTL fazla alınan peşin harcın istek halinde temyiz edene iadesine, 21.05.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C. YARGITAY HUKUK GENEL KURULU E. 2017/17-3076 K. 2018/498 T. 21.3.2018

*** KASKO SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN RÜCUEN TAZMİNAT İSTEMİ (Sigortalı Araç Malikinin Aracın Güvenli Bir Yere Park Edileceği ve Anahtarlarının da Güvenli Bir Şekilde Muhafaza Edileceği İnançıyla Aracını Emin Sıfatı ile Davalı Otopark Görevlisine Teslim Ettiğinin Kabulü Gerektiği - Aracın Teslimi Takiben 45 Dakika Sonra Çalınması Sebebiyle Araç Malikinin Aracın Çalındığı Andaki Konumunu Bilmesinin Kendisinden Beklenemeyeceğinden Poliçedeki Özel Şartın İhlal Edilmediği)**

*** OTOPARKA TESLİM EDİLEN ARACIN ÇALINMASI (Sigortalı Araç Malikinin Aracın Güvenli Bir Yere Park Edileceği ve Anahtarlarının da Güvenli Bir Şekilde Muhafaza Edileceği İnançıyla Aracını Emin Sıfatı ile Davalı Otopark Görevlisine Teslim Ettiğinin Kabulü Gerektiği - Aracın Teslimi Takiben 45 Dakika Sonra Çalınması Sebebiyle Araç Malikinin Aracın Çalındığı Andaki Konumunu Bilmesinin Kendisinden Beklenemeyeceğinden Poliçedeki Özel Şartın İhlal Edilmediği/Davalıların Halefiyet Dahilinde Zarardan Sorumlu Olduğu)**

*** ZARARDAN SORUMLULUK (Aracın Anahtarları Üzerinde 45 Dakika Süre ile Bekletilmesi Hayatın Olağan Akışına Aykırı Olduğu/Araç İşleteninin Aracın Yeterli Muhafazası Sağlanmadan 45 Dakika Boyunca Anahtarları Üzerinde Her An Çalınabilecek Şekilde Bırakılmasına Rıza Gösterdiğinin Kabulünün Mümkün Olmadığı - Tarafların Arasındaki Sözleşmesel Sorumluluklar ve Halefiyete Dair Düzenlemeler Gereğince Davalıların Meydana Gelen Zarardan Sorumlu Olduğu/Özel Daire Bozma Kararına Uyularak Direnme Kararının Bozulması Gerektiği)**

6762/m 1278

818/m. 463, 464

ÖZET : Dava, kasko sigorta sözleşmesinden kaynaklanan rücuen tazminat talebine ilişkindir. Davada, dosya kapsamındaki belgelerden otopark alanının işletmenin hâkimiyet alanı içinde olduğu belirlenmiştir. Bu durumda, aracın park edilmek üzere görevliye tesliminden sonra otopark görevlisinin aracı uygun şekilde park edip, vedia akdinin de gerektirdiği şekilde özen gösterip aracı kilitlemek ve hatta kapıların kilitli olduğunu kontrolünü müteakip anahtarın kendisi dışında başka bir kişi ya da kişilerin ulaşamayacağı bir yerde muhafazasını sağladıktan sonra diğer müşterilerin araçları ile ilgilenmesi gerekir.

Sigortalı araç maliki de, aracın güvenli bir yere park edileceği ve anahtarlarının da güvenli bir şekilde muhafaza edileceği inancıyla aracını emin sıfatı ile davalı otopark görevlisine teslim ettiğinin kabulü gerekmekte olup, aracın teslimi takiben 45 dakika sonra çalınması sebebiyle araç malikinin aracın çalındığı andaki konumunu bilmesi kendisinden beklenemez. Anahtarları üzerinde 45 dakika süre ile aracın bekletilmesi hayatın olağan akışına aykırıdır. Yani, araç teslim edildiğinde poliçedeki özel şart ihlâl edilmemiştir. Bu özel şartı ihlal etmeyeceği düşüncesi ile hareket edilerek taraflar arasında vedia akdi kurulmuştur. Araç işleteninin aracın yeterli muhafazası sağlanmadan 45 dakika boyunca anahtarları üzerinde, her an çalınabilecek şekilde bırakılmasına rıza gösterdiğinin kabulü mümkün değildir. Taraflar arasındaki sözleşmesel sorumluluklar ve halefiyete dair düzenlemeler gereğince davalılar meydana gelen zarardan sorumludurlar. Bu sebeple de mahkemece zarar kapsamı araştırılıp sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir. Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

DAVA : Taraflar arasındaki "itirazın iptali" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul 20. Asliye Hukuk Mahkemesince davanın reddine dair verilen 27.09.2011 gün ve 2008/61 E., 2011/320 K. sayılı karar davacı vekili tarafından temyiz edilmekle, Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 11.06.2012 gün ve 2012/3749 E., 2012/7627 K. sayılı kararı ile,

(...Davacı vekili, tüm araç sigortası ile sigortalı aracın davalıların işlettikleri otoparkta çalınması nedeni ile araç malikine ödenen tazminatın tahsili için yapılan icra takibine itirazın iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalılar vekili, müvekkilinin işlettiği işyerinin otopark hizmeti olmadığını ancak arabası ile gelen müşterilerine park yeri gösterdiklerini, davacıya sigortalı araç sürücünün aracı kendilerine teslim etmediğini, aracın anahtarını üzerinde bırakan sürücünün kusurlu olduğunu, sigorta bedeli 64.000 TL olan araç için 74.000 TL olarak yapılan lütuf ödemesinden sorumluluğun kendilerine yüklenemeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Diğer davalı, davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, sigortalı araç sahibinin aracı kendi rızası ile otopark görevlisi davalıya teslimi ile taraflar arasında vedia sözleşmesi kurulmuş olsa da, aracın çalındığı anda otopark görevlisi davalı ...'ün fiili sorumluluğu altında olduğundan adı geçen davalı, dava dışı sigortalının "sigortalının fiillerinden sorumlu bulunduğu kişiler" konumunda olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, kasko sigorta sözleşmesinden kaynaklanan rücuen tazminat talebine ilişkindir.

Dosya kapsamına göre davalının işlettiği lokantaya müşteri olarak gelen dava dışı sigortalının aracı, lokantanın otopark görevlisinin yedine terk edildikten sonra otoparktan çalındığı, dolayısı ile vedia

sözleşmesinin kurulduğu hususunda ihtilaf yoktur. Sorun araç yedine terk edilen otopark görevlisinin hangi tarafın "fiillerinden sorumlu bulunduğu kişi" konumunda olduğunun tespitindedir.

Vedia, bir akittir ki onunla tevdi edilen şeyi alan, müdi tarafından verilen şeyi kabul ve onu emin bir mahalde korumayı deruhte eder. Saklayan, mudinin talebi üzerine, saklanana geri vermekle yükümlüdür. (B.K.m.463 vd.) Umumi ahırları ve garajları idare edenler içerilerine konulan veya getirilen veya kendileri veya müstahdemleri tarafından kabul olunan otomobil, hayvanat ve araba ve koşum ve sair teferruatının ziya ve hasarından ve çalınmasından zararın müdi veya onu ziyaret veya ona refakat eden veya onun hizmetinde bulunan kimseye isnadı kabil olduğunu veya mücbir sebeplerden veya tevdi olunan eşyanın mahiyetinden neşet ettiğini ispat etmedikçe, mes'ul olur. Şu kadar ki kabul edilen otomobil ve hayvanlar ve arabalar ve onların teferruatı hakkındaki mes'uliyet, garaj ve ahır sahibine veya müstahdemlerine bir kusur isnat olunamazsa, beher müdi için yüz lirayı tecavüz edemez. (BK.m.481) Mukavelede aksine hüküm olmadıkça sigortacı, sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin yahut fiillerinden hukuken mesul buldukları kimselerin kusurlarından doğan hasarları tazmin ile mükelleftir. (Ticaret Kanunu m.1278)

Somut olayda; davalının işlettiği lokantaya gece saatlerinde gelen sigortalı araç maliki, aracı, lokantanın müşterilerine "ait araçları otoparkına yerleştirme görevli davalının yedine terk edip yemek yenilen alana girmiş, anahtarı üzerinde olan araç otopark görevlisinin bir başka müşteriye ait araçla ilgilenir iken 45 dakika kadar sonra kimliği meçhul kişilerce çalınmıştır. Olayı takiben kolluk görevlilerine ifade veren davalı otopark görevlisi aracın kendilerine tesliminden 45 dakika kadar sonra otoparktan çalındığını ifade etmiştir. Keza işletmenin idaresinden sorumlu davalı da aracın otoparktan çalındığını ifade etmiştir.

Yukarıda yazılı kanun hükümleri gereğince; teslim alan aynı zamanda aracın başkaları tarafından götürülmemesi veya çalınmaması için her türlü tedbiri almak zorundadır. Araç yedine terk edilen otopark görevlisi davalı işletme sahibinin çalışanıdır. Çalışanın, eylemi ile zarar gören vedia sözleşmesinin diğer tarafıdır. Buna göre işletme sahibi işveren, meydana gelen zarardan mesuldür. Hal böyle iken davalıların sorumlu oldukları zarar kapsamı araştırılıp sonucuna göre karar verilmesi yerine, somut oluşa uygun düşmeyen gerekçeyle hüküm tesisi doğru olmamıştır...)

gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki belgeler okunduktan sonra gereği görüşüldü:

KARAR : Dava, motorlu kara taşıtları süper oto sigorta poliçesinden kaynaklı ödenen bedelin rücu tahsili amacıyla başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptali istemine yöneliktir.

Davacı vekili tüm araç sigorta sözleşmesi ile sigortalı olan aracın davalının işletmecisi, ...'ün idari sorumlusu, ...' ün ise otopark görevlisi olduğu lokantaya ait otoparktan çalınması nedeni ile araç malikine ödenen tazminatın tahsili amacıyla başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalılar vekili, işyerinin otopark hizmeti olmadığını ancak arabası ile gelen müşterilerine park yeri gösterdiklerini, davacıya sigortalı olan araç sürücüsünün aracı kendilerine teslim etmediğini, anahtarları üzerinde bırakan araç sürücüsünün kusurlu olduğunu, sigorta bedeli 64.000,00 TL olan araç için 74.000,00 TL olarak yapılan lütuf ödemesinin sorumluluğunun kendilerine yüklenemeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Hukuk Genel Kurulunca yapılan incelemede davalıya yapılan tebligatların usulüne uygun olmadığı görüldüğünden, dava dilekçesi, ilk karar, bozma kararı, direnme kararı, direnme kararını temyiz dilekçelerinin usulüne uygun olarak davalıya tebliği sağlanmasına rağmen, davalı bir dilekçe sunmamıştır.

Yerel mahkemece aracın çalındığı anda otopark görevlisi davalının fiili sorumluluğu altında olduğundan adı geçen davalının, dava dışı sigortalının fiilinden sorumlu bulunduğu kişi konumunda olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı vekilinin temyizi üzerine verilen karar, Özel Dairece yukarda başlık bölümünde açıklanan gerekçelerle bozulmuştur.

Mahkemece sigorta ettirenin oluru ile araç davalılara bırakıldığından davalıları üçüncü kişi olarak kabul etmek olanağı bulunmadığı gerekçesi ile direnme kararı verilmiştir.

Direnme kararını davacı vekili temyize getirmiştir.

Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık: davacı şirketinin sigortalı aracın çalınması nedeni ile dava dışı sigortalısına ödediği tazminatın olaya konu restoranın idari sorumlusu, işletmecisi ve çalışanından rücuen tahsili isteminde bulunup bulunamayacağı ve somut olay bakımından otopark görevlisinin "sigortalının fiilinden sorumlu olduğu kişiler" arasında kabul edilip edilemeyeceği noktalarında toplanmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle davaya dair yasal düzenlemelerin açıklanmasında yarar vardır.

818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 463. maddesinde vedia sözleşmesi açıklanırken, 464. maddesinde mudi'nin, ida sebebiyle husule gelen zararlardan kendi kusuru olmaksızın vukua geldiğini ispat etmedikçe, tazmin ile mükellef olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 481. maddesinde umumi ahır idare edenlerin sorumluluğu düzenlenmiş, umumi ahırları ve garajları idare edenlerin içlerine konulan veya getirilen veya kendileri veya müstahdemleri tarafından kabul olunan araba ve sair teferruatın ziya, hasar ve çalınmasından doğan zararın mudi veya hizmetinde bulunan kimseye isnadı kabil olduğunu veya mücbir sebeplerden veya tevdi olunan eşyanın mahiyetinden neşet ettiğini ispat etmedikçe mesul olacağı belirtilmiştir. İstihdam edenin sorumluluğunun düzenlendiği 55. maddede ise başkalarını istihdam eden kimsenin, mahiyetinde istihdam ettiği kişilerin hizmetlerini ifa ettikleri esnada yaptıkları zarardan, zararın oluşmaması için hâl ve maslahatın icap ettiği bütün dikkat ve itinada bulunduğunu yahut bulunsa dahi zararın oluşuna mani olunamayacağını ispat etmedikçe sorumlu olacağını açıklamıştır.

Yine sigorta ettirenle sigortadan faydalanan kimsenin kusuruna dair olarak 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1278. maddesi aynen "Mukavelede aksine hüküm olmadıkça sigortacı, sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin yahut fiillerinden hukuken mesul buldukları kimselerin kusurlarından doğan hasarları tazmin ile mükelleftir. Fakat hiçbir hâlde sigortacı sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin kasdından veya aksi mukavelede yazılı değilse sigorta edilen malın ayıbından doğan hasarları tazmine mecbur olmaz." şeklinde düzenleme getirirken, halefiyeti açıklayan 1301. madde de "Sigortacı sigorta bedelini ödedikten sonra hukuken sigorta ettiren kimse yerine geçer. Sigorta ettiren kimsenin vaki zarardan dolayı üçüncü şahıslara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel nispetinde sigortacıya intikal eder. Sigorta ettiren kimse, 1. fıkra gereğince sigortacıya intikal eden haklarını ihlal edecek bir hal ve harekette bulunursa sigortacıya karşı mesul olur. Sigortacı zararı kısmen tazmin etmiş ise sigorta ettiren kimse kalan kısmından dolayı üçüncü şahıslara karşı haiz olduğu müracaat hakkını muhafaza eder." amir hükmüne yer vermiştir.

Öte yandan Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları'nın A.5.-6 maddesine göre, taşıta, sigortalı veya fiillerinden sorumlu bulunduğu kimseler veya birlikte yaşadığı kişiler tarafından kasten verilen zararlar ile sigortalının fiillerinden sorumlu olduğu kimseler veya birlikte yaşadığı kişiler tarafından sigortalı taşıtın kaçırılması veya çalınması sebebiyle meydana gelen zararlar teminat dışında kalmaktadır. Taraflar arasında bu durumun aksine sözleşme düzenlenmemiş olup, araç çalınması klotunda aynen "Araç çalışır bir vaziyette olduğu veya durduğu sırada anahtarının üzerinde bırakılması sebebiyle aracın çalınması, duruma göre sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin veya fiilden hukukten sorumlu buldukları kimselerin kusuru olarak kabul edilir ve sigortacı bundan kaynaklanan hasar ve zararları tazmin ile yükümlü değildir." denilmiştir.

Bu açıklamalardan sonra somut olay değerlendirildiğinde, davalının işlettiği lokantaya gece saatlerinde gelen sigortalı araç maliki, aracı, lokantanın hâkimiyet alanı içinde olan otoparka yerleştirmek üzere otopark görevlisi davalıya teslim ettikten sonra yemek yenilen alana girmiş, anahtarı üzerinde olan araç, otopark görevlisinin bir başka müşteriye ait araçla ilgilenir iken 45 dakika kadar sonra kimliği meçhul kişilerce çalınmıştır. Davalılar kolluk aşamasında verdiği ifadelerde aracın müşteri girdikten 45 dakika kadar sonra çalındığını ifade etmiştir. Bu durumda, taraflar arasında vedia akdinin kurulduğu ve ...'ün davalı işletme sahibinin çalışanı olduğu hususu ihtilafsızdır.

Davalıların, Borçlar Kanunu hükümleri gereğince teslim alınan aracın başkaları tarafından götürülmemesi veya çalınmaması için her türlü tedbiri alma yükümlülüğü vardır. Otopark görevlisi dışındaki davalılar da BK. 55. madde hükmü uyarınca istihdam eden konumundadır. Dosya kapsamındaki belgelerden otopark alanının işletmenin hâkimiyet alanı içinde olduğu belirlenmiştir. Bu durumda, aracın park edilmek üzere görevliye tesliminden sonra otopark görevlisinin aracı uygun şekilde park edip, vedia akdinin de gerektirdiği şekilde özen gösterip aracı kilitlemek ve hatta kapıların kilitli olduğunu kontrolünü müteakip anahtarın kendisi dışında başka bir kişi ya da kişilerin ulaşamayacağı bir yerde muhafazasını sağladıktan sonra diğer müşterilerin araçları ile ilgilenmesi gerekir. Nitekim sigortalı araç maliki de bu saik ile hareket ederek, aracın güvenli bir yere park edileceği ve anahtarlarının da güvenli bir şekilde muhafaza edileceği inancıyla aracını emin sıfatı ile davalı otopark görevlisine teslim ettiğinin kabulü gerekmekte olup, aracın teslimi takiben 45 dakika sonra çalınması sebebiyle araç malikinin aracın çalındığı andaki konumunu bilmesi kendisinden beklenemez. Anahtarları üzerinde 45 dakika süre ile aracın bekletilmesi hayatın olağan akışına aykırıdır. Eş anlatımla, araç teslim edildiğinde poliçedeki özel şart ihlâl edilmemiştir. Bu özel şartı ihlâl etmeyeceği düşüncesi ile hareket edilerek taraflar arasında vedia akdi kurulmuştur. Araç işletenin aracın yeterli muhafazası sağlanmadan 45 dakika boyunca anahtarları üzerinde, her an çalınabilecek şekilde bırakılmasına rıza gösterdiğinin kabulü mümkün değildir. Taraflar arasındaki bu sözleşmesel sorumluluklar ve halefiyete dair düzenlemeler gereğince davalılar meydana gelen zarardan sorumludurlar. Bu sebeple de mahkemece zarar kapsamı araştırılıp sonucuna göre bir karar verilmedi.

Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında, uyuşmazlığın sigorta ettiren ile sigortadan faydalanan kimselerin kusurunu düzenleyen kanun maddeleri, sigortalının sorumluluğuna dair yasal düzenlemeler ve sigorta sözleşmesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, dava dışı sigortalı ile sigorta şirketi arasında yapılan sözleşmede 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1278. Madde dışında bir düzenleme getirilmediği, bu hükmün 1301. maddede düzenlenen halefiyet ilkesine istisna getirdiği, aracın sigortalının rızası ile otopark görevlisine bırakıldığından ve araç anahtarları üzerinde iken kimliği meçhul kişilerce çalındığından, otopark görevlisinin, sigortalının fiilinden sorumlu üçüncü kişi olarak değerlendirilmesi ve zarar poliçe teminatı kapsamı dışında olduğundan yerel mahkeme kararının onanması gerektiği yönünde görüş ileri sürülmüş ise de bu görüş Kurul çoğunluğu tarafından benimsenmemiştir.

O hâlde tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

Bu sebeple direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden BOZULMASINA, istek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana iadesine, tebliğ tarihinden itibaren on beş günlük süre içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 21.03.2018 gününde oy çokluğu ile karar verildi.